

อิมพรอมตูลำหรับฮอร์น 4 ตัวกับวงออร์เคสตราขนาดเล็ก
COMPOSITION: IMPROMPTU FOR 4 HORNS AND SMALL ORCHESTRA
จิตตินันท์ กลิ่นน้ำหอม*
วีรชาติ เปรมานนท์**

บทคัดย่อ

บทประพันธ์อิมพรอมตูลำหรับฮอร์น 4 ตัวกับวงออร์เคสตราขนาดเล็กเป็นบทประพันธ์ที่ผสมผสานระหว่างกลุ่มเครื่องดนตรีฮอร์นกับวงออร์เคสตรา ผลงานนี้เป็นการโชว์ความสามารถของเครื่องดนตรีฮอร์นที่ไม่ต้องการโชว์ทักษะการเดี่ยวฮอร์นแต่เป็นทักษะการเล่นสำหรับ 4 นักฮอร์น โดยมีลีลาการสอดประสานต่อเนื่อง มีการโต้ตอบกันด้วยทำนองที่ตื่นเต้น การเลือกใช้เสียง และจับกลุ่มเครื่องดนตรีแต่ละครั้ง จะเน้น ถึงลีลาที่แปลกใหม่ และมีการเลือกใช้ความสามารถของแต่ละเครื่องดนตรีมาใช้เพื่อให้เกิดลีลาแบบเพลง

บทประพันธ์นี้มีความยาวโดยรวมประมาณ 15 นาที แบ่งออกเป็น 3 ส่วน โดยแต่ละส่วน มีความอิสระต่อกัน

คำสำคัญ: อิมพรอมตูลำหรับฮอร์น / ออร์เคสตรา / ประพันธ์เพลง

Abstract

“IMPROMPTU FOR 4 HORNS AND SMALL ORCHESTRA” is a composition for four horns soloist with a small orchestra. The piece aims to mainly present ensemble skills of the soloists apart from each player’s individual skills by using counterpoint, dramatic antiphonal melodies, various combination of timbre, and individual technique of each instrument in the orchestra. The composition’s duration is approximately 15 minutes, divided into three independent sections.

Keywords: Impromptu / Composition / Soloist

*นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก ภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, perfumehorn@gmail.com

**ศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก ภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, drwpremananda@yahoo.com

บทนำ

บทประพันธ์อิมพromptสำหรับฮอว์น 4 ตัวกับวงออร์เคสตราขนาดเล็กเป็นบทประพันธ์ที่ผสมผสานระหว่างกลุ่มเครื่องดนตรีฮอว์นกับวงออร์เคสตรา ผลงานนี้เป็นการโชว์ความสามารถของเครื่องดนตรีฮอว์น ที่ไม่ต้องการโชว์ทักษะการเดี่ยวฮอว์นแต่เป็นทักษะการเล่นสำหรับ 4 นักฮอว์น โดยมีลีลาการสอดประสาน ต่อเนื่อง มีการโต้ตอบกันด้วยทำนองที่ตื่นเต้น การเลือกใช้เสียง และจับกลุ่มเครื่องดนตรีแต่ละครั้ง จะเน้น ถึงสีสันทันที่แปลกใหม่ และมีการเลือกใช้ความสามารถของแต่ละเครื่องดนตรีมาใช้เพื่อให้เกิดสีสันทันกับบทเพลง

บทประพันธ์นี้ประพันธ์ขึ้นภายใต้คำแนะนำของ ศาสตราจารย์ ดร.วีรชาติ เปรมานนท์ ผู้ประพันธ์ตั้งใจนำเสนอเสน่ห์ของการบรรเลงดนตรีฮอว์นในแบบกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มเครื่องดนตรีนั้น สามารถบรรเลงเข้ากันได้ อย่างเป็นธรรมชาติมากกว่าการผสมกับเครื่องอื่น ทั้งในด้านของสีสันทันของเสียงดนตรี และการปรับระดับเสียงให้มีความเท่ากัน ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญของการบรรเลงร่วมกันเป็นวง นอกจากนี้ มีการเพิ่มอรรถรสของบทประพันธ์ ด้วยการนำวงออร์เคสตราขนาดเล็กบรรเลงร่วมกันกับกลุ่มฮอว์น เพื่อสร้างความแตกต่างของสีสันทันเสียงในบทเพลง เป็นความแตกต่างอย่างลงตัว

บทประพันธ์นี้มีความยาวโดยรวมประมาณ 15 นาที แบ่งออกเป็น 3 ส่วน โดยแต่ละส่วน มีความอิสระต่อกัน

วัตถุประสงค์

ผู้ประพันธ์ได้กำหนดวัตถุประสงค์การประพันธ์เพลง ดังนี้

1. เพื่อสร้างงานนวัตกรรมการประพันธ์เพลงร่วมสมัยในรูปแบบและแนวทางของผู้ประพันธ์
2. เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างผลงานประพันธ์ในรูปแบบใหม่
3. เพื่อสร้างเป็นผลงานดนตรีที่สามารถประยุกต์ใช้กับผลงานวิจัยและการเรียนการสอนดนตรี

ขอบเขตการประพันธ์เพลง

1. เป็นบทประพันธ์ที่ผสมผสานระหว่างกลุ่มเครื่องดนตรีฮอว์นกับวงออร์เคสตรา
2. มีลีลาการสอดประสานอย่างต่อเนื่องในลักษณะของกลุ่มเครื่องดนตรี
3. แบ่งออกเป็น 3 ส่วนชัดเจนโดยแต่ละส่วนมีความอิสระต่อกัน
4. มีความยาวโดยประมาณ 15 นาที

วิธีดำเนินการประพันธ์เพลง

บทประพันธ์มีขั้นตอนการประพันธ์ คือ

1. กำหนดองค์ประกอบต่างๆ ของบทประพันธ์ อันได้แก่ แนวความคิดหลักของบทประพันธ์ รูปแบบบทประพันธ์ แรงบันดาลใจ และวัตถุประสงค์ของการประพันธ์ และเครื่องดนตรี
2. ร่างโครงร่างของบทประพันธ์ ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์หลักสำหรับการประพันธ์ กำหนดตำแหน่งความสำคัญของบทเพลง วางโครงร่างการใช้เครื่องดนตรีในแต่ละจุด

3. จัดวางส่วนต่างๆ ของบทเพลง ได้แก่ ทำนองหลัก เสียงประสาน และแต่งเติมส่วนต่างๆ เชื่อมเข้าด้วยกัน

4. พิจารณาองค์ประกอบโดยรวมทั้งหมด โดยพิจารณาจากการดูภาพรวมของสกอ์เพลง พิจารณาโน้ตแต่ละแนวเสียงจากการทดลองเล่นโดยนักดนตรี

5. ปรับปรุงแก้ไขโดยมุ่งเน้นถึงความเป็นไปได้ในการแสดงจริง ความไพเราะของผลงาน

6. จัดพิมพ์ นำเสนอรูปเล่มประกอบบทอธิบายพร้อมโน้ตเพลงที่สมบูรณ์

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 Horn Crew

ในส่วนที่ 1 มีอัตราความเร็วโดยประมาณ 120 เปิดเพลงด้วยเทคนิคการกระโดดของโน้ต โดยออกเสียงแบบไม่ใช้ลิ้น (Lip Slur) ซึ่งเป็นเทคนิคที่กลุ่มเครื่องดนตรีฮอร์น แล้วเกิดเป็นเสียงที่น่าตื่นเต้น ตามด้วยเทคนิคการใช้มือขวาเพื่อปิด (Hand stopped mute) ที่ลำโพงกระจายเสียงของเครื่องดนตรี ให้ได้เสียงแบบปิดและไม่กังวานซึ่งมีความแตกต่างจากการเป่าในแบบธรรมดา เป็นการสร้างสีสันให้บทเพลง โดยมีกลุ่มเครื่องสายบรรเลงทำนองที่นุ่มนวลสลับกันไป เพื่อให้กลุ่มฮอร์นได้มีเวลาเตรียมตัวบรรเลงต่อเนื่อง ด้วยทำนองที่ตื่นเต้นแบบดนตรีล่าสัตว์ (Fanfare) สลับกับเครื่องสายที่นุ่มนวล มีความยาวประมาณ 6 นาที

ในส่วนนี้กลุ่มเครื่องดนตรีฮอร์นทำงานอย่างหนัก ด้วยจังหวะและโน้ตเพลง ที่เคลื่อนไหว อย่างรวดเร็ว รวมทั้งช่วงเสียงที่สูงมากและต่ำมากของฮอร์นทั้ง 4 ตัว อีกทั้งยังมีเทคนิคการตัดลิ้นในแบบต่างๆ ซึ่งถือเป็นเทคนิคพื้นฐานที่นักเล่นฮอร์นถูกรวบรวมอยู่ในส่วนนี้ทั้งหมด ถือได้ว่าเป็นส่วนที่แนะนำให้รู้จัก ความสามารถในการบรรเลงแบบต่างๆ ของฮอร์น และมีความน่าสนใจเป็นพิเศษ เพราะถูกนำเสนอ ด้วยการบรรเลงพร้อมกับด้วยฮอร์น 4 ตัว ถือเป็นการเปิดเพลงได้อย่างน่าสนใจและน่าติดตาม

ส่วนที่ 2 Happiness and Sadness

ส่วนที่ 2 นี้เน้นความไพเราะและความสวยงามของทำนอง ไม่มีความโดดเด่นหรือตื่นเต้นใดๆ เป็นท่อนที่แตกต่างจากส่วนที่ 1 อย่างสิ้นเชิง เน้นการโชว์คุณภาพเสียงของเครื่องดนตรีเป็นหลัก ถูกนำเสนอด้วยการประสานเสียงของกลุ่มฮอร์น โดยต่างจากท่อนแรกที่มีความหลากหลายของเทคนิคต่างๆ นอกจากการประสานกันของฮอร์นทั้ง 4 แนวแล้ว ยังมีการแบ่งกลุ่มย่อยออกมา โดยใช้ฮอร์นเพียง 2 ตัว (Duet) บรรเลงโต้ตอบกัน ด้วยทำนองที่อ่อนหวานและซาบซึ้งกินใจประหนึ่งความสุขที่ระคนปนกับความทุกข์ เป็นท่อนที่เรียบง่ายฟังสบายเพื่อพักจากความตื่นเต้นในท่อนแรก มีความยาวโดยประมาณ 5 นาที

ส่วนที่ 3 Real life

ส่วนที่ 3 นี้เสมือนบทสรุปของบทประพันธ์ ได้รวบรวมเอาเทคนิคต่างๆ ในแต่ละส่วนมาผสมผสาน เข้าด้วยกัน แต่ไม่ได้มีความสัมพันธ์ที่ชัดเจนต่อกันเสียทีเดียว นั่นหมายถึงมีการนำเอาเทคนิคต่างๆ ของฮอร์น ซึ่งอาจเคยถูกใช้ในส่วนแรก นำมาใช้ในส่วนสุดท้ายนี้ แต่ไม่ได้มีรูปแบบหรือลักษณะที่เหมือนเดิมอย่างชัดเจน อาจมีลักษณะจังหวะ หรือสัดส่วนที่ถูกดัดแปลงออกไปจากเดิม นอกจากลักษณะจังหวะที่ผิดแปลกไปแล้ว ช่วงเสียงก็

ยังกว้างขึ้นกว่าเดิม โดยจะแบ่งฮอร์นออกเป็นกลุ่มย่อย คือกลุ่มเสียงสูง และกลุ่มเสียงต่ำอย่างชัดเจน ในส่วนที่ 3 นี้มีความยาวโดยประมาณ 4 นาที

ผลสรุปการดำเนินการวิเคราะห์

บทประพันธ์อิมพromptสำหรับฮอร์น 4 ตัว กับวงออร์เคสตราขนาดเล็ก เป็นบทประพันธ์ที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบรรเลงแบบกลุ่มของเครื่องดนตรีฮอร์น โดยไม่เน้นทักษะการแสดงเดี่ยว ใช้เทคนิคพื้นฐาน เฉพาะตัวของเครื่องดนตรีฮอร์น เน้นการเลือกใช้เทคนิคที่เรียบง่าย แต่สร้างสีสันที่โดดเด่น โดยผู้ประพันธ์ คำนึงถึงความเป็นไปได้ของการแสดงจริงเป็นหลัก ซึ่งเป็นปัญหาหลักของการประพันธ์ ทำให้ระหว่างประพันธ์ ต้องศึกษาเทคนิคต่างๆ ของแต่ละเครื่อง รวมถึงศึกษาความแตกต่างของธรรมชาติ การผลิตเสียง อีกทั้งยังทำการพูดคุยกับนักดนตรีเพื่อปรับเปลี่ยนโน้ตเพลงให้มีความเหมาะสมแก่การบรรเลง

ข้อเสนอแนะ

บทประพันธ์อิมพromptสำหรับฮอร์น 4 ตัว กับวงออร์เคสตราขนาดเล็ก เป็นบทประพันธ์ที่เน้น ทักษะการบรรเลงแบบกลุ่ม และเทคนิคพื้นฐานต่างๆ ของเครื่องดนตรีฮอร์น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ ในการนำผลงานออกแสดงจริง เหมาะสำหรับเป็นกรณีศึกษาการประพันธ์เพลงสำหรับเครื่องดนตรีฮอร์น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ณัชชา พันธุ์เจริญ. 2552. *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เกศกะรัต.

ณรงค์ฤทธิ์ ธรรมบุตร. 2552. *การประพันธ์เพลงร่วมสมัย*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Farkas, Philip. 1956. *The Art of French Horn Playing*. 1st Edition. USA: Alfred Publishing Company.